

OBVEŠČEVALEC

LETO IV

LITIJA, 1963

ŠT. 3

Proizvodnji rezultati petih mesecev so zadovoljivi

V leto 1963 smo vstopili zelo optimistično razpoloženi v pričakovanju visokih proizvodnih rezultatov. Ta optimizem je bil opravičen v toliko, ker so že prejšnje leto bile razširjene proizvodne kapacitete in se je predvidevala nova razširitev, ki se sedaj tudi že realizira.

Letošnje leto se je pa vključ drugačnemu pričakovanju predeloval v povprečju slabši bombaž kot prejšnja leta. Zadnja kupovina je bila še posebej slaba. Zato je morala predilnica občutno znižati hitrosti strojev ter je še vključ temu imela veliko odpadkov in deformiranih kopsev zaradi nadpovprečnega števila pretrgov — celo za naše razmere. Tako se je ta optimizem počasi spremenil v skrb za izpolnitev osnovnih planskih nalog.

Letni plan predvideva, da bi od 1. 1. do 31. V. 63. obratovala predilnica v 399 izmenah s 7 urami efektivnega dela, kar predstavlja 2793 delovnih ur, ali 85 588 692 planiranih vretenskih ur. Izkoriščanje instalirane kapacitete je bilo na podlagi predvidenih zastojev planirano na 96,1 %.

Dejansko je predilnica obratovala v 394 izmenah, izvršenih je bilo 2783 efektivnih ur, nasproti planu to predstavlja 10 izgubljenih ur ali 0,35 % razpoložli-

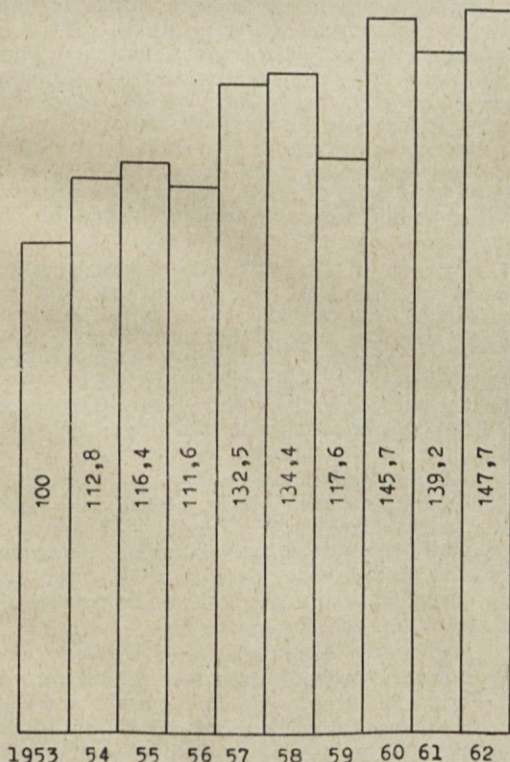
vega časa. Izgubljene izmene gredo na račun ukinitve nedeljskega dela v mesecu maju (4 nedelje) in ene nočne izmene 30. aprila, ostalih 25 delovnih ur pa je bilo nadoknadenih s podaljšano nočno ali dopoldansko izmeno.

Instalirane vretenske ure znašajo 85 282 252 — razliko do planiranih predstavlja 10 izgubljenih ur ali 306 440 vret. ur. Izvršenih je bilo 83 001 861 vretenskih ur. Potemtakem izkoristek znaša 97,33 %, plan pa predvideva izkoriščanje prstančnih kapacitet z 96,1 %. Iz tega se vidi, da je izkoriščanje razpoložljivih kapacitet dobro.

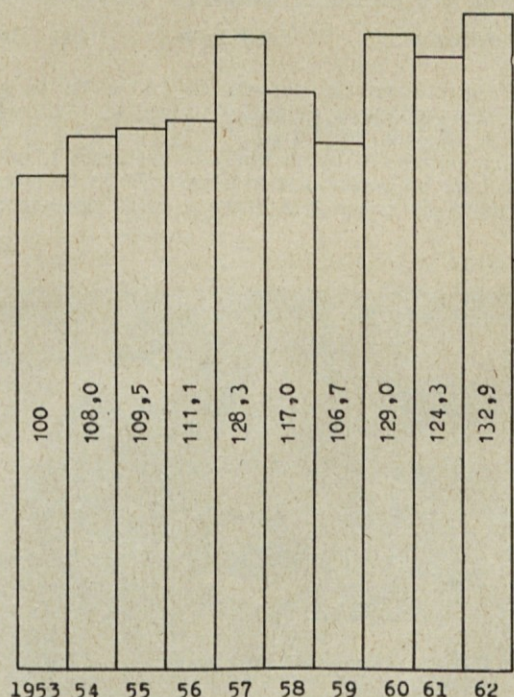
Na osnovi strojnih kapacitet, časa obratovanja, ter proizvodnje na vretensko uro znaša planirana proizvodnja 1570 ton enojne preje povprečne Nm 33,3. Preračunano na ϕ Nm 34 to predstavlja 1593 tone. Proizvedeno pa je bilo 1561 ton povprečne Nm 34,8, kar predstavlja v bazi 1693 ton.

Iz tega sledi, da je plan v efektivni izpolnjen z 99,5 %, preračunano na ϕ Nm 34 pa z 106,3 %. Plan v efektivni ni izpolnjen, ker je zaradi spremenjenih naročil dosežena dokaj višja ϕ Nm, ki se odraža na efektivni količinski proizvodnji.

Nadaljevanje na 2 strani

Gibanje efektivne proizvodnje v letih 1953—1962
(leto 1953 je 100 %)

Gibanje bazne proizvodnje v letih 1953—1962
(leto 1953 je 100 %)

Občni zbor sindikalne podružnice

Na občnem zboru sindikalne podružnice se je od 65 delegatov, ki so jih izvolili člani podružnice, zbralo 51 delegatov. Občnega zbora so se udeležili tudi nekateri vabljeni gostje oz. predstavniki sindikata in pa družbeno-političnih organizacij, pa tudi nekateri vodilni uslužbenci.

Poročilo o delu sindikalne podružnice oz. njenega izvršnega odbora je podal predsednik tov. Franc Boršek.

Iz poročila je razvidno, da je izvršni odbor stalno spremljal delo in tekočo problematiko v podjetju, tako o proizvodnji, izpolnitvi plana, težavah v zvezi z nabavo surovin, delitvi osebnega dohodka, čistega dohodka, podporah članom, ureditvi sindikalne dvorane, skladu samopomoči, družbenem standardu, počitniškem domu, stanovanjski problematiki itd. Poročilo omenja, da se v podjetju vrše važne spremembe oz. dela. Rekonstrukcija se bliža h koncu, izvesti bo treba prepotrebno ureditev klimanaprave in montažo pnevmatofilov ter preureditev nekaterih delovnih prostorov. Kljub rekonstrukciji in včasih slabši kvaliteti surovin,

povečanju stroškov zaradi podražitve surovin in zmanjšanju števila zaposlenih je uspelo kolektivu, da je bil plan proizvodnje v predilnici izvršen v efektivni z 99,6 %, v bazi pa 104,8 %. V sukalnici in stročnarni pa je izpolnitev plana prav tako presežena. Produktivnost dela je porasla za 25,5 %, skladno s tem tudi osebni dohodki in sicer najnižji za 22 %, najvišji pa za 15,9 %, kar je bilo omogočeno s pravilno delitvijo čistega dohodka na osebne dohodke in sklade.

V bodočem razvoju podjetja je predvideno povišanje števila vreten do 36 000 z nabavo prstančnih strojev. V zvezi s tem so že priprave in se sprejema nova delovna sila, ki se bo na posameznih tečajih uvažala za delo na novomontiranih predilnih in sukalnih strojih.

Poročilo navaja nadalje med drugim porast bolniških izostankov, v letu 1961 je znašal procent obolelih 6,1, v letu 1962 pa je porasel na 7,6 %.

Zaradi visokega bolniškega staleža je bilo treba vse leto plačevati 4 % posebno stopnjo prispevka socialnega zavarovanja in je bilo iz tega naslova plačanih preko 8 milijonov dinarjev. Vzrokov za porast obolenj je več, tako okoliščina, da je zaposlena pretežno ženska delovna sila, od 685 zaposlenih je 476 žena, dalje delo v nočnem času, splošno zdravstveno stanje zaposlenih, delno porast nezgod, še ne v celoti urejeni delovni prostori v higiensko-tehničnem pogledu. S tem problemom se bo morala sindikalna podružnica temeljito spoprijeti in najti pota za izboljšanje stanja.

V preteklem letu je bil izveden sistematski ginekološki pregled zaposlenih žena, uvedena zdravniška posvetovalnica v podjetju in predvidena tudi zobozdravstvena ambulanta, prav tako v podjetju. Izvršilo se je tudi cepljenje proti gripi za celoten kolektiv.

Vsi ti ukrepi so bili storjeni zaradi zboljšanja zdravstvenega stanja zaposlenih, da se s tem zboljša varnostna zaščita, zviša tako produktivnost in omeji trošenje sredstev za bolniške izostanke. Ker so bila v parih primerih ugotovljena izkoriščanja zdravstvenega varstva, je bila ponovno uvedena bolniška kontrola skupaj z nekaterimi drugimi organizacijami. K zboljšanju zdravstvenega stanja bo zanesljivo pripomogla nadaljnja izboljšava stanovanjskega problema oz. gradnja stanovanj, tako bo še v tem letu zgrajenih 20 stanovanj na levem bregu Save na Ponovski cesti (od tega 12 garsonjer) in kupljenih 6 stanovanj v stolpiču na desnem bregu Save. V letu 1964 pa bo zgrajenih 20 trosobnih stanovanj, tako da bo skupno v letu 1963 in 1964 pridobljenih 46 novih stanovanj in s preselitvijo v nova stanovanja še 12 stanovanj in rešenih 58 prosenj za stanovanje, t. j. več kot polovica.

V razpravi je bilo predvsem govora o zaščiti delavcev pred nezgodami, na delu in na poti na delo oz. z dela. S tem v zvezi se je precej obravnavalo vprašanje ureditve železniškega prelaza pri občini, kjer se je smrtno ponesrečilo že precej delavcev. Predsednik ObLO Litija tov. Pungerčar je pojasnil, da je bilo vprašanje ureditve prelaza že večkrat obravnavano na sejah ljudskega odbora in je bila imenovana odborniška komisija, ki naj dela na tej stvari.

Je več predlogov za rešitev tega podvoza, kar naj bi proučila omenjena komisija s predstavniki železnice. Vprašanje je zelo pereče, ker bi bilo potrebno za ustrezno rešitev ureditve prelaza precej denarnih sredstev. Občni zbor je sklenil, da se določi predstavnik s strani uprave oz. DS podjetja, ki se bo povezal z omenjeno komisijo.

V razpravi je bilo nadalje še iznešeno, da pravilnik o delitvi osebnih dohodkov ne ustreza več v celoti in ga bo treba dopolniti zaradi nastopajočih večjih razlik med posameznimi oddelki oz. posadami. Ustrezna komisija naj bi pripravila predloge, ki jih bi potem obravnavale delovne skupnosti oz. delavski svet.

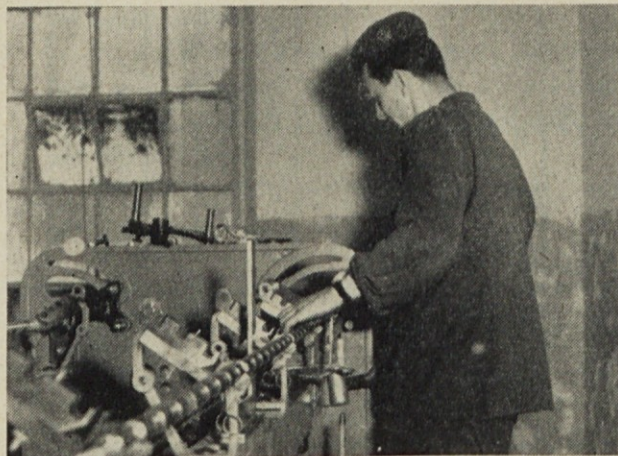
Nadaljevanje s 1. strani

		1—5/62	1—5/63	63/62
Proizvodnja: efektivna		1 494 ton	1 561	104,5
	baza	1 646 ton	1 693	102,9
Plan: efektivna		1 592 ton	1 570	98,6
	baza	1 592 ton	1 593	100,1
Izvršitev: efektivna		93,8 %	99,5	106,1
	baza	103,4 %	106,3	102,8
Ø Nm: planirana		34,0	33,3	97,9
	dejanska	35,9	34,8	96,9
Izkoristek kapacitet:		95,5 %	97,3	101,9
Delovne ure predilnice:	343,501 ur	353 831		103,0
Produktivnost:	4,35 kg/h	4,41		101,4

Produktivnost je porasla za 1,4 %. To je zaradi spredaj navedenega dejansko uspeh, ki je dosežen z velikim trudom kolektiva.

Cez nekaj dni bomo imeli že rezultate I. polletja, kakor kaže bo poslovanje še uspešnejše in bo omenjeni optimizem do konca leta lahko v celoti opravičen.

Z. I.

A. A.

REALIZACIJA

V tem poročilu — zaradi razumljivih tehničnih razlogov — ne moremo podati za polletje tako popolne slike, kot jo običajno dajemo v letnem poslovnem poročilu.

Vendar moramo zajeti predvsem poglobljeno gibanje — t. j. prodajo preje (enojne in sukane), ki predstavlja glavni artikel in primarni namen tovarne.

Sledeči tabelarni pregled nam prikazuje primerjavo I. polletja 1963 z ustreznim obdobjem preteklega leta.

Primerjava realizacije preje v I. polletju 1962/1963

Prikazana je skupna prodaja (enojna in sukana preja), po mesecih in skupno za polletje. Indeks v zadnji koloni predstavlja odnos leta 1963 napram predhodnemu letu. Enota — prodani kg.

januar	290 050,2	351 501,1	121
februar	252 788,7	277 193,4	109,5
marec	359,029,0	364 628,8	101,5
april	298 897,6	290 009,0	97,0
maj	303 253,7	315 578,5	104,5
junij	264 949,7	331 517,7	125,0
SKUPNO I. polletje	1 768 968,9	1 930 428,5	109,5

t. j. 100,3
Zvezn. družb, plana

Vidimo torej, da tudi v letošnjem prvem polletju v glavnem vladajo isti pojavi in iste zakonitosti, kot v preteklem prvem polletju — in mimogrede, z neznatnim odstopanjem tudi iste zakonitosti, ki so razvidne iz dolgoletne statistične krivulje — le da so količine prodanega blaga v letošnjem I. polletju in suma za 9,5% na višjem nivoju, kot lani.

Z drugimi besedami — realizacija je v bistvu v celoti sledila zvišanju proizvodnji.

Začasne motnje so nastale zaradi dezorientiranosti, ki se je pojavila kot posledica integracijskega sodelovanja z Gorenjsko Predilnico, Skofja Loka. V času, ko sestavljamo to poročilo, lahko po vseh znakih upamo, da je kritično stanje v tem pogodu v glavnem že premoščeno.

Taktični razpored na notranjem tržišču (SFRJ) v glavnem ostane isti, kot doslej. Novi element predstavlja le **izvoz**. Podjetje se je namreč tik pred koncem leta 1962 in v teku prvega polletja 1963 precej močno usmerilo v izvoz. Ta je potekal predvsem po dveh linijah: direktni izvoz preje in indirektni izvoz v trikotnem poslu Predilnica Litija — Tvoronica pamučnih tkanin, Banja Luka — Jugotekstil — Impex, Ljubljana. V tem poslu smo mi dobavljali bombažno prejo, Banja Luka je tkala, Jugotekstil — Impex pa izvažal tkanino (v Anglijo).

Sumarno dosega ta dejavnost doslej:

indirektni izvoz	226,9 ton = 193,3 mil. din
direktni izvoz	124,5 ton = 98 mil. din

Skupno 351,4 ton = 291,3 mil. din

kar predstavlja globalno devizno vrednost okoli 300 000 \$ (225 mil. dev. din).

Po danes možnih cenitvah nam je prodajno tržišče za drugo polletje 1963 precej zagotovljeno, v okviru skoraj istih predvidevanj, ki smo jih podali v letnem poslovnem poročilu ob zaključku leta 1962. Gibanje v obdobju, o katerem poročamo, znova dokazuje, da **bistvenih** odstopanj, od izkustvenih norm pravzaprav ni, le **nivo** se postopoma dviguje. Spričo **splošne** jugoslovanske tržne situacije že to lahko mirno ocenimo kot precejšnji uspeh. Z drugimi besedami: kljub dokaj negativnim splošnim tendencam na samem jugoslovanskem trgu je kolektivno uspelo ne samo zvišati nivo proizvodnje, temveč tudi v bistvu paralelno slediti temu zvišanju tudi s prodajo.

L. B.

Bombaž: Kakšna je svetovna situacija?

Razpoložljiva količina vlakna bo v tej sezoni po vsej priliki dosegla nov absolutni rekord vseh časov. V svetovnem obsegu jo trenutno ocenjujejo na 69. milj. bal — torej okoli 1,5 milj. bal več, kot v sezoni 61/62 in skoraj 1 milijon bal nad rekordom iz sezone 1959/60. Morda bo ta količina v SSSR, v Kitajski in v Vzhodni Evropi nekoliko padla — tako da vse povečanje pride na ostale dežele.

Zaloge so (izven poprej navedenih vzhodnih držav) manj ali bolj na isti ravni kot leto poprej. Torej bo povečanje zalog povsem posledica povečane proizvodnje vlakna v sedanji sezoni. Produkcijo trenutno ocenjujejo na 36. milj. bal (nasproti skoraj 34. milj. bal v sezoni 1961/62) to je torej povečanje za 2 mil. bal. Vendar bo v čisto izvozniških deželah razpoložljivo še več — to pa zaradi povečanja »preostalih zalog« ob pričetku te sezone. Skupno povečanje bo zneslo okoli 3 milj. bal.

Po drugi strani pa so mnogo manjše »preostale zaloge« ob pričetku sezone v čisto uvozniških deželah (za okoli 1 milij. bal manj kot predhodnega leta). Če torej ne štejemo vzhodne dežele, bo celotna razpolož-

ljiva količina surovega bombaža letos okoli 53 milij. bal več kot prejšnje leto.

V deželah — proizvajalkah nosijo okoli 1/3 tega povečanja ZDA, kjer so bile povečane »preostale zaloge« in se je tudi povečala proizvodnja, kar pomeni skupno 1. milj. bal več.

Po drugi strani pa bo potrošnja (ki jo uradno cenijo na 12,8 milij. bal) verjetno padla za enako količino — torej je verjetno, da bodo ob koncu sezone dosti večje »preostale zaloge«. Po sedanjih cenitvah bi zaloge utegnile zrasti za okoli 10 milij. bal (nasproti 7,8 milij. leto prej).

Povečanje razpoložljive količine surovega vlakna je v drugih čisto izvozniških deželah še mnogo bolj izraženo — okoli 2 milij. bal — toda za razliko od ZDA tam ne pričakujejo, da bi zaradi tega bile zaloge ob koncu sezone kaj dosti večje. Poleg tega drži, da — v kolikor bi se zaloge s 31. 7. 1963 kaj povečale, to gotovo ne bo zaradi slabega povpraševanja, ampak zaradi drugih razlogov. Tako vodi npr. ZAR tako politiko, da hoče zaloge zvišati na bolj normalni nivo, med tem, ko bo povečanje na južni polobli vsekakor močne berbe in

delno posledica težav pri transportu bombaža do pristanišč ipd.

Cedalje bolj jasno postaja, da poraba vlakna v tej sezoni slabše kaže — najslabše v ZDA, kjer jo cenijo na 8,3 milj. bal (nasproti 9 milj. bal 1961/62). Drugod pričakujejo, da bo poraba ostala precej taka kot v prejšnji sezoni — kljub nadaljnjemu padcu v Zapadni Evropi in na Japonskem. Vse v vsemu bi morda skupna poraba utegnila biti kak milijon bal nižja od rekorda v letu 1961/62.

Vkljub vsemu temu pa se pričakuje, da bo mednarodna trgovina s surovim bombažem ostala nekako na nivoju leta 1961/62. Tu imamo pravzaprav navidezno anomalijo: padec porabe, ob tem pa nadalje visoki nivo izvoza. To se lahko razlaga na več načinov. Glavno zmanjšanje porabe je v ZDA — tam pa to ima le malo ali nič vpliva na uvoz v to deželo. Povpraševanje iz SSSR, Kitajske in Vzhodne Evrope (kot skupine) je doslej večje, kot v predhodni sezoni. Res je tudi, da je v mnogih čisto uvozniških deželah momentalno nivo rezervnih zalog zelo nizek — kar zelo omejuje nadaljnjo potrošnjo iz zalog — to pa pomeni, da bo moral uvoz biti enak tekoči potrošnji. Končno se tudi pričakuje, da bi v tej sezoni utegnil porasti zopet tudi uvoz v Indijo.

Z ozirom na to, da se drži relativno visok obseg skupnega izvoznega povpraševanja, bi morale mnoge izvozniške dežele imeti priložnost za povečan izvoz — toda to bo po svoji strani verjetno tudi delovalo na ameriško tržišče. Uradne cenvitve izvoza iz ZDA za to sezono so v poslednjih mesecih precej padle. Zdi se,

da bo kljub razširjenemu finansiranju po različnih vladnih programih še dobro, če skupni izvoz iz ZDA doseže sedanjo cenitev — 4,5 milj. bal. To bi bil tretji direktni padec izvoza iz ZDA od rekordnega razdobja 1959/60 sem.

Iz večine drugih proizvodnih področij bo izvoz zrastel — zlasti iz Mehike, Centralne Amerike in Srednjega Vzhoda.

Pod vplivom močnega premika bombaža v vladni posojilni aranžman v ZDA in zaradi znakov izboljšanja povpraševanja težijo v zadnjem času cene bombaža navzgor. — Zgodaj v tej sezoni so cene bombaža ameriškega tipa na ostalih (prekomorskih) tržiščih v glavnem sledile ameriški tendenci, zato je bil padec bolj izrazit. Nato je dvig cen drugod prišel marsikje prej kot v ZDA in je bil morda še bolj opazen — zlasti na tistih tržiščih, kjer so za izvoz bile razpoložljive le omejene količine. To je zmanjšalo višino odbitkov nasproti ustreznim ameriškim klasam in staplom — zato je relativno popravilo konkurenčni položaj ZDA — bombaža.

Tudi pri dolgovlaknatem bombažu je v zadnjih tednih opaziti trdnejšo tendenco, to je pri bombažu egiptovskega tipa. Egiptovske prodajne cene ostanejo sicer nespremenjene, toda tržne cene tega bombaža na tujih trgih so se nekoliko dvignile. Sudanske cene se držijo tesno ob nivoju uradnih (tj. za materialne rezerve).

L. Baumgartner

Bombaž ponovno osvaja svetovno tržišče

(Artikli, ki so skoraj ognjevarni, varni pred prahom ter umazanijo in prihajajo iz pranja brez likanja.)

Pred nedavnim je bilo mogoče v Zapadni Evropi in v Ameriki kupiti moške srajce iz čistega bombaža, ki jih ni potrebno likati, to pa po skoraj enakih cenah, kot so cene standardnih bombažnih srajc. V enem letu jih opereš 40—50 krat, deloma v hotelskih kopalnicah, kjer jih mokre obesijo in se zračno osušijo, deloma v pralnem stroju, kjer jih osuši centrifuga. Že res, včasih žena s poltoplim likalnikom malo pogladi ovrtnik in manšete — toda v glavnem nosiš te srajce brez likanja in si gotov, da si korektno oblečen — celo zvečer, ob svečanih prilikah.

Da je bombažni industriji uspelo ustrezno oplemeniti čisti bombaž in to ob nebitvenih spremembah cene, je eden največjih uspehov v našem stoletju — morda celo od tistega časa, ko je Eli Whitney izumil egnirni stroj za bombaž (1793). V zadnjih 20 letih je industrija kemičnih vlaken zelo »pritisnila« bombaž. V teku tega procesa je bombaž izgubil zelo važno tržišče — izdelovanje korda za avtomobilске plašče. To se danes dela iz umetne svile in iz nylona. Toda ko so se leta 1958 pojavili bombažni izdelki, ki se ne mečkajo ali se sami zgladijo, je povpraševanje po bombažu neverjetno narastlo (za več kot 800 000 bal letno). To je več, kot je bila največja letna poraba izdelovalcev avtomobilskega korda od leta 1947 dalje. Od nekaj nad 5,5 milijard metrov bombažnega blaga, ki so jih leta 1959 v svetu predelali v srajce, kratke hlače, ženska krila in obleke, pidžame in v posteljno perilo, je bilo že več kot polovico predelanega po novem načinu oplemenjevanja vlaken.

Bistveni element tega uspeha je nizka cena. Moška bombažna srajca, ki se sama zgladi, danes stane komaj nekaj več, kot običajna standardna srajca, ki jo je še treba likati. Doslej je bilo mogoče oplemeniti vlakno, da se samo zgladi, le pri takih vrstah blaga, ki so bila čisto ali delno iz kemičnih vlaken in so stala dvakrat več od bombažnega blaga.

Toda postopek za »samoglajenje« je le ena izmed mnogih izboljšav, ki so jih dosegli pri predelovanju čistega bombaža. Danes poznamo že tudi bombaž, ki »ne sprejema« umazanijo in madeže, bombaž, ki »odbija« vodo, negorljivi bombaž, bombaž, ki ne plesni in podobno. Dandanes je dokazano, da z bombažem lahko storimo prav take »čudeže«, kot s »čudežnimi vlakni« — morda celo še več in to ne le ceneje, temveč še tudi tako, da ohranimo edinstveno higiensko lastnost bombaža, da vpije telesno vlago in jo oddaja v zrak.

»Samogladilni« bombaž nudi gospodinji veliko prednost, da ji ni treba več dajati v pralnico srajce, posteljnega perila in drugih takih komadov, ki se jih težko lika. S tem si prihrani denar in delovni čas.

Postopek »samogladilnega« oplemenjevanja bombaža je prav tako preprost, kakor je domisel. Naravno bombažno vlakno, ki je povprečno 25 mm dolgo in še mnogo finejše od človeških las, obstaja iz sto in sto mikroskopsko majhnih fibril. Kadar vlakno zvijemo, se te fibrile premeščajo in dajo možnost, da se oblikujejo gube v blagu (mečkanje). Da bi dosegli »samoglajenje« pri bombažu, vlakno obdelamo z umetno smolo, ki se »usede« med fibrile kot nekakšno vezivno tkivo. Po zvijanju vlakna potem ta umetna smola kakor gumijev trak potegne vlakno nazaj v prvotno lego.

Prvotne postopke so potem še bistveno izboljšali. Pred kratkim je bilo še potrebno, da komade iz predoplemenjenega bombaža po pranju brez ožemanja sušimo zračno ali v avtomatskem sušilnem bobnu. Potem je ameriška družba DEERLING MILLIKEN RESEARCH CORPN. prinesla svoj tako imenovani »Belfast-postopek«, ki omogoča, da take komade z roko ožemamo in sušimo v centrifugi.

Pri »Belfast-postopku« se bombažno vlakno kemično modificira: najprej blago napojimo v jedkalni lužini, pri čemer nepravilni zunanji deli vlakna pa se krči. Ko je vlakno dovolj nabreklo, lužini dodamo kemi-kalijo, ki med vsemi deli mnogoplastnega vlakna

ustvarja molekularno zvezo. Po sušenju se vlakno sicer skrči na svojo prejšnjo velikost, toda elastična molekularna zveza ostane — in ker se le-ta vedno »spominja« svojega mokrega »stanja ob rojstvu«, takoj zopet zglati gube od mečanja, ko se blago zopet zmóči.

Bombažni izdelki, ki so jih oplemenjevali samo po »Belfast-postopku«, so kazali slabost, da jih ni bilo mogoče sušiti v centrifugi, ker so se v končnem stadiju sušenja zopet mečkali in so bili tudi v uporabi, tj. pri nošenju manj odporni proti mečkanju. Zato sedaj mnogi proizvajalci, ki imajo licenco za »Belfast-postopek«, še poleg tega obdelujejo bombažno blago, ki je namenjeno za srajce, obleke ali bluže, po postopku z umetno smolo, ki ga naredi odpornega proti mečkanju tudi po sušenju. Medtem so razvili postopke z umetno smolo, o katerih trdijo, da napravijo blago odporno proti mečkanju tako v vlažnem, kakor tudi v suhem stanju. Bajе lahko komade, ki so na ta način obdelani, na poljuben način peremo in sušimo. In medtem, ko izdelke iz mešanih surovin (na primer bombaž + Dacron) v pralnih in sušilnih strojih ne smemo segrevati nad 70° C, lahko na poprej opisani način oplemenjeni bombaž peremo kolikor hočemo vroče. Lahko uporabimo tudi belilna sredstva in se nam ni treba bati, da bi se naredili madeži.

Nek raziskovalni inštitut ameriškega ministrstva za poljedelstvo v New Orleansu je izvršil pomembna pripravljala dela za izdelovanje »samogladilnega« bombaža — to je na robu ameriškega »bombažnega pasu«. Skoraj 20 let se tam raziskovalci trudijo, da naredijo bombaž konkurenčen umetnim vlaknom. Sedaj so razvili nov »samogladilni« postopek: označujejo ga po svojih začetnicah — APO in uporabljajo fosforno spojino. Tako APO obdelava naredi blago bolj trpežno in odporno proti plesni, ležanju in v določeni meri tudi proti ognju.

Spojina APO, kombinirana z neko drugo kemično spojino (označeno THPC), naredi bombaž v doslej neznan meri ognjeodpornega. Bombaž, ki je obdelan z APO + THPC, ima izgled in otip navadnega bombaža. Vendar ga lahko držimo nad plamenom, pa ne gori — v najhujšem primeru nekoliko zогleni in se razkroji.

To oplemenjevanje sedaj preizkušajo na nekaterih vojaških in metalurških zaščitnih oblekah.

Poleg tega so izumili preprost postopek, po katerem vsaka kemična čistilnica in barvarna lahko naredi navadne kose bombažne obleke ali perila »samogladilne«. S tem bo bombaž morda premagal največjo oviro, ki še stoji pred njim v konkurenčni borbi s kemičnimi vlakni. Ker se danes bombaž že v metriskem blagu obdela na odpornost proti mečkanju, nastajajo težave, kadar hočemo še naknadno opremiti srajce, hlače, obleke itd. s pralno-odpornimi gubami (npr. plise). Pri umetnih vlaknih (Dacron, Orlon) je brez nadaljnega mogoče vlikati take gube še tudi, ko je kos obleke izdelan. To bodo proizvajalci tekstila v bodoče lahko dosegli tudi pri čistem bombažu. Kupovali bodo enostavno nepredoplemenjeno metrsko blago in bodo oplemenjevali gotove, tj. konfekcionirane izdelke na »samoglajenje« šele pred poslednjim likanjem.

Normalno je »samogladilni« bombaž prav tako propusten za vodo kot navaden bombaž. Toda v raziskovalnem inštitutu v New Orleansu lahko vidimo nov postopek, ki je naravnost čudovit in naredi bombaž »vodoodbijajočega«. Na primer potegnejo kos bombažne tkanine čez kozarec (in to ni morda kak gost popelin, ampak redka medicinska gaza!). Na tkanini stoji voda kakor živo srebro. Pravijo, da v roku treh mesecev ni prodrla niti ena kapljica skozi tkanino.

Neka ameriška tekstilna tovarna sedaj obdeluje svoje »samogladilne« bombažne izdelke tudi s SCOT-CHGARD; to je fluor-karbonska umetna smola, ki »odbija« suho in oljnato umazanijo. Pravijo, da pri teh tkaninah ostane prah in nesnaga, pa tudi oljnate in vlažne snovi na površini tako, da jih lahko preprosto skrtamo ali obrišemo.

Raziskovalno znanost je stalo mnoge milijone delovnih ur, da je omogočila kombinirano obdelavo bombaža, ki ga naredi odpornega proti ognju, vodi, prahu in nesnagi — poleg tega mu daje svež, »zlikan« izgled in če ga je treba po dajši rabi oprati, pride »samozglajen« iz pranja.

L. B.

Poročilo o doseganju norm v I. polletju 1963

V oddelkih predilnice, sukalnice in stročarne je v prvem polletju 1963 delalo v normi povprečno 468 oseb, kar znaša 74, 8 % od skupno 626 v proizvodnji in vzdrževalnih obratih zaposlenih delavcev.

Po posameznih oddelkih so bile norme dosežene kot sledi:

Oddelek	Delovno mesto	% doseganja
Čistilnica	bateur	125,0
	čistilnica odpadkov	117,4
Predpredilnica	mikalnica	112,4
	raztezalke	112,4
	flyerji	117,4
Predilnica I.	prstančni stroji	119,2
Predilnica II.	prstančni stroji	117,0
Vlagaonica	vlaganje preje	108,1
Sukalnica	sukalni stroji	123,6
	previjalni stroji	131,7
	dvojični stroji	121,1
Stročarna		121,2
Zabojarna		131,5

Iz gornje primerjave je razvidno, da je bilo doseganje norm v letu 1963 v primerjavi z letom 1962 nižje, temu pa je vzrok predvsem kvaliteta surovin.

Izpolnjevanje norm po mesecih za celo podjetje (vključno služba vzdrževanja) pa je bilo v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta naslednje:

Mesec	1962	1963	Indeks
januar	120,5	118,0	98,0
februar	118,9	116,9	98,3
marec	118,6	116,7	98,4
april	118,9	116,8	98,2
maj	118,2	116,6	98,6
junij	1117,2	116,9	99,7
S k u p a j	118,7	117,0	98,5

Z. T.

O statutu naše delovne organizacije

Potem, ko so bile dane v razpravo zvezna ustava in republiške ustave so delovne organizacije pričele razpravljati o statutih, ker so bila določila v osnutkih ustave o statutih delovnih organizacij, ki naj jih le-te sprejmejo po določenem času po prejetju ustav.

S sprejetjem ustave Socialistične federativne republike Jugoslavije in ustave Socialistične republike Slovenije se je v naših kolektivih še pojačalo delo pri pripravah za statute.

V naši delovni organizaciji je začetkom letošnjega leta imenoval DS komisijo za pripravo statuta. Komisija se je v dosedanem času dela sestajala in postavila program dela, ustanovila še podkomisije in razpravljala o drugi problematiki v zvezi s pripravo statuta. Statut, ki je najvišji predpis, takorekoč ustava vsake delovne organizacije, bo nadomestil dosedanja pravila in delno tudi nekatere pravilnike v podjetju. Po ustavnih določilih naj bi vseboval oz. urejal:

- notranja razmerja v delovni organizaciji,
- delovna področja,
- odgovornost organov samoupravljanja, njihove pristojnosti,
- položaj delovnih skupnosti (gospodarskih enot),
- pravice delovnih ljudi pri upravljanju,
- delovna razmerja
- druga notranja razmerja,
- način poslovanja in še druga vprašanja, ki so potrebna in pomembna za poslovanje delovne organizacije.

Stvar posameznih delovnih organizacij bo, da bodo sprejele take statute, ki bodo odgovarjali potrebam njihovega poslovanja in organizacije, ki bodo v skladu s predpisi, smeli pa ne bodo biti šablonski.

Kot je razvidno, je po ustavi obvezno sprejetje statuta v vsaki delovni organizaciji, po ustavnem zakonu pa je določen rok in sicer do aprila 1964. Časa za pripravo osnutkov in dokončne izdelave statotov je do neke mere še dovolj. Vendar pa, če pogledamo na pomembnost statuta za vsako delovno organizacijo, vidimo, da bo sestava statuta zahtevala precej naporov in istovrstnega študija, kako naj izgleda organizacija v podjetju, kakšno obliko in pristojnost naj imajo delovne enote (delovne skupnosti) itd. Vse to skupno delo bo zahtevalo skrbnih priprav s strani komisij, podkomisij in drugih organov pri katerih naj sodelujejo strokovno in vsestransko usposobljene osebe.

O statutu so načelno že obravnavali, poleg komisije še kolegij, samoupravni organi in sindikalna podružnica v naši organizaciji. Po izdelavi osnutka, ki je predvidena v septembru letošnjega leta, bodo statut oz. osnutek obdelale delovne skupnosti, ki jim bo dan v razpravo, poleg tega politične organizacije in samoupravni organi. To delo naj bi se opravilo v oktobru, nakar bo komisija na podlagi razprav in danih predlogov in mnenj izdelala dokončni osnutek do konca letošnjega leta. Začetkom prihodnjega leta pa bo dan osnutek v razpravo in potrditev delavskemu svetu. Tak je načrt komisije v pripravljalnem postopku; med delom pa bo seveda še izdelati razne študije in analize in bo treba postavljene roke resno upoštevati, da bo naloga v pravem času in čimbolje opravljena.

O statutih je bilo že v raznih časopisih in tudi strokovnih revijah precej pisanega, zato je prav, da člani našega kolektiva izvedo, kaj se v tem pogledu dela in tako bodo tudi lažje sodelovali kot člani teh ali onih organov oz. organizacij v naši delovni organizaciji.

Pripomniti je treba, da deluje pri občinskem sindikalnem svetu tudi komisija za izdelavo statotov, ki bo v pomoč delovnim organizacijam pri sestavi statotov.

S sprejetjem statotov v delovnih organizacijah, bo storjen nadaljnji korak pri utrjevanju samoupravljanja v delovnih organizacijah. Uvedba delavskega samoupravljanja v letu 1950 je prinesla takratnim gospodarskim organizacijam nov položaj, delavci niso bili samo državljani, ampak so postali proizvajalci in

samoostojni neposredni upravljalci v družbenih odnosih. V socialistični državi je postalo družbeno samoupravljanje bistvo družbene delitve. Pravice delovnega človeka so se razširile v gospodarskih organizacijah, v javnih službah in komuni.

Po ustavi so delovne organizacije temeljne delovne skupnosti, v katerih delovni ljudje opravljajo gospodarsko dejavnost ali družbene službe s proizvodnimi sredstvi družbeni lastnini. Samoupravo v delovnih organizacijah uresničuje delovni kolektiv v raznih oblikah, tako da neposredno odloča ali posredno po delavskem svetu. Samoupravljanje obsega samostojno organizirano proizvodnjo in uporabo družbenih sredstev, ki morata zagotavljati doseganje najboljših uspehov v gospodarjenju, tj. z večanjem delovne storilnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti v poslovanju. Vse delovanje pa mora biti seveda vsklajeno z ustavo in z drugimi predpisi in samoupravnimi akti. Skratka po novih ustavnih predpisih se bo zrcalilo napredovanje in razširjanje demokratizacije in samoupravljanje delovnih organizacij v novih statutih.

V prednjem je bilo iznešeno nekaj misli o pripravah za statut, predvsem pa izražena potreba, da naši delavci vedo kaj je statut, kaj naj približno vsebuje, postopek za sprejem statuta in potrebo sodelovanje vseh zaposlenih.

O delu komisije in o osnutku statuta bomo člani kolektiva v prihodnje še seznanjali v tovarniškem obveščevalcu in tako omogočili, da se čimbolj spoznajo z ustavnimi predpisi, določili osnutka statuta, s pravici in dolžnostmi itd.

Ankon Albin

Izvoljen je bil nov mladinski tovarniški komite

Mladinska organizacija v zadnjem času ni pokazala posebnih uspehov, zato je bil 14. 6. 1963 v sejni sobi podjetja sklican skupni sestanek tovarniške mladine. Sestanka se je poleg novih članov udeležil tudi sekretar osnovne organizacije ZK tov. Kralj Andrej.

Na tem sestanku je bil izvoljen nov tovarniški komite, ki naj bi z večjo vztrajnostjo vodil mladinski aktiv v podjetju. Za predsednika novega komiteja je bil izvoljen tov. Malis Karli, ki je z delom mladinske organizacije že spoznan, saj je na tem področju že delal na prejšnjih delovnih mestih.

Ostali člani novega komiteja so še: Vizler Jože, Vidmar Mija, Cerar Janez, Malis Jani, Rupnik Dušan, Jug Marijan, Vidic Silva, Trčon Joža in Cerar Marija.

Izvoljeni člani se zavedajo svoje odgovornosti, saj so že delovali v mladinskih komitejih ali v Občinskem komiteju LMS.

Nov tovarniški komite si je na prvi seji zadal nalogo, da poživi delo mladinske organizacije, prireja predavanja o problematiki podjetja s pomočjo vodstvenega kadra, prireja sestanke — kratka seznanja mlade proizvajalce z vso tekočo problematiko nasploh. Nadaťe je ena prvih nalog sekretariata tudi ureditev mladinske članarine.

Mladinska organizacija se bo tudi povezala z drugimi mladinskimi organizacijami, se z njimi posvetovala in izmenjevala mišljenja.

Tovarniški komite mladine je že pričel z delom. Ustanovljen je bil namiznoteniški klub, v katerem trenira tov. Malis Karli 6 mladink in 20 mladincev.

Če nam bodo ostale politične organizacije v podjetju in uprava pomagali, upamo da bomo v bodoče lahko dosegli vidne uspehe.

Velik uspeh predilniških gasilcev

Gasilska zveza SRS je zaupala industrijskemu gasilskemu društvu Predilnice Litija organizacijo republiškega tekmovanja gasilskih desetih tekstilne industrije, dne 23. 6. 1963. Za izvedbo tekmovanja je upravni odbor industrijskega gasilskega društva Predilnica Litija že na občem zboru imenoval 4-članski organizacijski odbor, da izvede vse priprave za tekmovanje in usposobi tekmovalno desetine.

Organizacijski odbor je takoj pričel s pripravami. Na tekmovanje smo povabili 34 slovenskih tekstilnih podjetij, od katerih se je pozivu odzvalo le 7 industrijskih gasilskih društev in sicer:

- IGD Mariborskih tekstilnih tovarn,
- IGD INDUPLATI — Jarše,
- IGD Tekstilne tovarne Medvode,
- IGD Bombažne predilnice in tkalnice Tržič,
- IGD Trak Mengeš,
- IGD VATA Domžale,
- IGD Predilnica Litija.

Našo tekmovalno desetine so sestavljali: deseter Borštnar Jože in člani Gril Jernej, Tišler Franc, Mandelj Karel, Jug Marjan, Mahkovec Franc, Elsner Zvone, Muljavec Hine, Kralj Franc, v rezervo pa so bili določeni: Škrabanja Franc, Zupan Rudi, Jelnikar Leon in Krhlikar Slavko.

Za sodnike na tekmovanju so zbrali najbolj poznane gasilske strokovnjake, tako je tekmovanje nemoteno in organizirano potekalo, za kar smo prejeli pismeno pohvalo Gasilske zveze Slovenije. Vodji tekmovanja sta bila tov. Gregor Novak, načelnik za industrijsko gasilstvo pri Gasilski zvezi Slovenije in Aco Bajec kot predstavnik organizatorja.

V nedeljo dne 23. 6. 1963 so se pred Predilnico Litija zbrale prijavljene desetine, razen Vate Domžale in Traka Mengeš, ki se iz neznanega vzroka tekmovanja nista udeležili. Tekmovalo se je v devetih klasičnih disciplinah, pri katerih gasilci s svojo spretnostjo in močjo prikažejo znanje in pripravljenost hitrega gašenja požara.

Na tekmovanju je naše društvo zasedlo prvo mesto in tako smo postali republiški prvaki tekstilne industrije za letošnje leto, za kar smo prejeli 1186,3 točke od možnih 1240 točk ter pokal za prvo mesto. Drugo mesto je zasedlo IGD Tekstilne tovarne Medvode s 1090,7 točk, tretje mesto IGD Mariborskih tekstilnih

**Uspel trodelni napad naše desetine
(Le 3 sekunde slabši od znanega rekorda)**

tovarn s 1087,5 točke, četrto mesto IGD Induplati Jarše s 1069,9, peto mesto IGD Bombažne predilnice in tkalnice Tržič z 967,8 točke. Iz navedenih rezultatov je razvidno, da je bilo naše društvo zelo dobro pripravljeno za tekmovanje, saj smo za ca. 100 točk boljši od drugoplasiranega društva.

Kot primer naj navedem, da smo lani v Ljubljani na tekmovanju celotne slovenske industrije zasedli tretje mesto le za 24 točk slabše od prvega, tj. Tovarne Boris Kidrič iz Maribora in 0,7 točke od drugega, tj. Induplati Jarše. Za vse dosežene uspehe se moramo zahvaliti gasilski tekmovalni desetini, saj so ves svoj prosti čas (celo ob nedeljah) porabili za urjenje in pripravo za tekmovanje.

Na tekmovanju je bil tudi dosežen državni rekord v disciplini — plezanje z lestvijo v stolp. Rekord sta dosegla tov. Elsner Zvone in Muljavec Hine s časom 26 sekund. Tov. Tišler Franc in Jug Marjan pa sta s časom 27 sekund potrdila prejšnji rekord v tej disciplini. Prav tako je bila naša desetina v trodelnem napadu slabša le za tri sekunde od znanega državnega rekorda, ki je dve minuti in štiri sekunde.

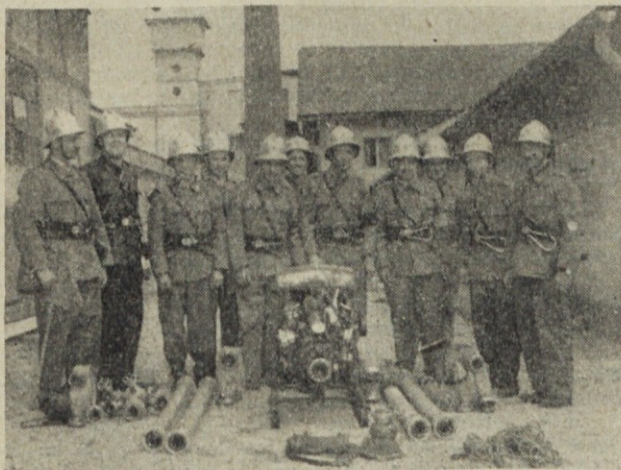
Pri tekmovanju so upravni organi podjetja nudili gasilskemu društvu materialno in moralno pomoč ter pripomogli k tako dobremu uspehu.

Naši uspehi, ki so iz leta v leto boljši, so nas priredili v izbirno vrsto za olimpiado v Miluzu v Franciji. Na izbirnem tekmovanju v Ljubljani, ki je bilo naslednjo nedeljo, pa nismo imeli sreče, saj so bili tekmovalci preutrujeni, tekmovalne discipline pa so mednarodne in se bistveno razlikujejo od disciplin Gasilske zveze Slovenije. Zato tudi nismo dosegli zaželenega uspeha.

Vsi omenjeni uspehi tekmovalne desetine niso edinstveni, saj tekmujejo že tretje leto. K navedenemu uspehu moramo prišteti, da smo že dve leti absolutni prvaki okraja, kjer smo na tekmovanju prekosili vsa večja podjetja kot Litostroj Ljubljana, Induplati — Jarše, Rudnik — Trbovlje itd.

Naša desetina je sestavljena iz najboljših članov na posameznih izmenah in bodo svoje znanje prenesli na ostale člane desetin.

A. B. in F. L.

**Naša tekmovalna desetina med vajo
(Na sliki nista Muljavec Hine in Kralj Franc)**

Predavanja o uporabi ročnih gasilnih aparatov

V mesecu aprilu so bila izvedena po oddelkih predavanja o uporabi ročnih gasilnih aparatov. Predavanja in praktične vaje so bila predvsem namenjena ženam, zaposlenim v podjetju, da se seznani s pravilno uporabo ročnih gasilnih aparatov. Po Pravilniku temeljnega zakona o varstvu pred požarom in Pravilniku požarno-varnostne službe mora namreč vsak član kolektiva nastali zanetek ognja takoj pogasiti.

Predavanja so bila opravljena po oddelkih in izmenah, tako da smo zajeli čimveč zaposlenih. Želja, da bi tovrstni pouk o praktični uporabi ročnih gasilnih aparatov še nadaljevali, nam dokazuje, da smo z uvažanjem teh predavanj v celoti uspeli, s tem pa smo tudi povečali zaupanje zaposlenih žena v učinkovitost in varnost ročnih gasilnih aparatov, seveda če so ti v redu vzdrževani.

Z uvajalnega seminarja — praktična uporaba ročnih gasilnih aparatov

Poleg omenjenih predavanj seznanjamo na uvajalnih seminarjih tudi vse novospregjete delavce z gasilsko in preventivno službo v podjetju. Na teh seminarjih se redno izvaja pouk o uporabi ročnih gasilnih aparatov.

Da bi znanje, pridobljeno na teh predavanjih in na uvajalnih seminarjih, še poglobili, smo se odločili, da bomo v naslednjih številkah našega glasila pričeli z rednim objavljanjem slik teh aparatov, ki so nameščeni po oddelkih podjetja, in načinom gašenja z vsakim posebej.

Rudi Zupan

Obratne nezgode v I. tromesečju 1963

V mesecu januarju sta bili 2 obratni nezgodi z 12 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečila sta se:

1. Čarman Vladimir, roj. 12. 8. 1939, mazač v predilnici. Pri nakladanju predpreje na stroje iz vozička se je zadril ob voziček v sredinec leve roke.

2. Kepa Leopold, roj. 24. 8. 1915, delavec pri rahljaču bal. Pri odmašitvi rahljača bal, mu je padel zaščitni pokrov na levo nogo in jo poškodoval.

V mesecu februarju sta bili 2 obratni nezgodi s 13 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečila sta se:

1. Zupančič Franc, roj. 7. 3. 1914, delavec pri rahljaču bal. Pri odstranitvi nabranega bombaža ga je ročica pritisnila ob stranico in mu poškodovala desno roko.

2. Retar Leopolda, roj. 3. 7. 1925, predica. Pri čiščenju valjkov se je zbodla ob žično ščetko v prstane desne roke.

V mesecu marcu je bilo 8 obratnih nezgod z 58 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečili so se:

1. Anžur Franc, roj. 3. 10. 1922, vodja izmene v čistilnici. Pri reguliranju zaščitnega stikala ga je zaščitni vzvod pritisnil ob stroj in mu poškodoval sredinec leve roke.

2. Mlakar Alojzija, roj. 22. 3. 1923, vlagalka. Na poti v garderobo je padla in si ob zaboji poškodovala palec leve roke.

3. Rakar Ela, roj. 5. 4. 1911, čistilka strojev. Pri čiščenju zobatega kolesa si je poškodovala prstanec in sredinec desne roke.

4. Vozel Ana, roj. 7. 2. 1925, sukalka. Pri posluževanju stroja je stopila na žičnik in si poškodovala stopalo leve noge.

5. Čebin Ivan, roj. 21. 10. 1934, brusilec. Pri kovanju strugarskega noža je odletel drobce kladi in se započil v palec leve roke.

6. Krhlikar Slavko, roj. 27. 8. 1937, izpahovalec. Pri prenosu bombažnih odpadkov mu je na stopnicah spodrsnilo, da je omahnil in se udaril v desno roko.

7. Vaš Emilija, roj. 7. 2. 1909, mikalničarka. Pri posluževanju mikalnika si je ob razteznem menjalniku poškodovala zapestje desne roke.

8. Kavčič Anton, roj. 15. 1. 1910, mazač. Pri čiščenju jermenja z žično ščetko se je zbodil v dlan leve roke.

Obratne nezgode v II. tromesečju 1963

V mesecu aprilu so bile 4 obratne nezgode s 26 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečili so se:

1. Dragar Fani, roj. 7. 3. 1945, dvojilka. Pri čiščenju stroja je zadela ob vrteči boben in si poškodovala palec desne roke.

2. Prašnikar Franc, roj. 16. 10. 1921, vodja zidarske skupine. Pri zazidavanju je ponesrečencu padel v oko drobce peska.

3. Vizlar Gabrijela, roj. 10. 4. 1915, pomočnica v menzi. Pri rezanju mesa se je urezala v kazalec in sredinec leve roke.

4. Premk Alojzija, roj. 22. 3. 1921, prebiralka cev. Pri prenašanju lesenega pokrova se je zadrila v sredinec desne roke.

V mesecu maju je bilo 5 obratnih nezgod z 28 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečili so se:

1. Kolenc Franciška, roj. 27. 12. 1922, predica. Pri čiščenju raztezala z medeninasto kljuko se je urezala v kazalec leve roke.

2. Koprivnikar Marija, roj. 8. 5. 1910, izdelovalka cev. Pri posluževanju stroja za izdelovanje cev ji je krožni ekscenter pritisnil levo roko ob stojalo vodilca ter jo poškodoval v zapestju.

3. Sluga Milena, roj. 8. 1. 1945, snemalka. Na poti v službo je na klancu zavrla sprednjo zavoro. Vrglo jo je preko vodila kolesa, pri tem se je vodilo zlomilo. Poškodovala si je koleno desne noge in glavo.

4. Skobe Ana, roj. 29. 9. 1920, snemalka. Na poti z dela se ji je snela veriga s kolesa. Pri tem je skočila s kolesa in padla ter si poškodovala palec desne roke, koleno desne noge, ustnico in se udarila v trebuh.

5. Kodrič Anton, roj. 13. 3. 1915, pomožni zidar. Pri odstranjevanju zidarskih stolic mu je padlo železo na palec leve noge.

V mesecu juniju je bilo 5 obratnih nezgod z 49 izgubljenimi dnevi.

Ponesrečili so se:

1. Pajer Marija, roj. 15. 8. 1931, predica. Pri nameščanju vretenskega traku se je le-ta utrgal in jo oplazil po kazalcu in sredincu leve roke.

2. Slabe Alojzija, roj. 10. 12. 1926, predica. Pri nakladanju flyerskih cev iz vozička na stroj se je zadrila v desno roko nad komolcem.

3. Brovč Anton, roj. 11. 1. 1909, mojster stročarne. Na poti v skladišče cev mu je pred vhodom noga klecnila, tako da si jo je zvil v členku.

4. Lapornik Stane, roj. 10. 11. 1911, rezkalec. Pri nastavitvi noža na stroju za izdelovanje cev se je prednji nož sprožil in ga urezal v zapestje leve roke.

5. Janež Marija, roj. 25. 10. 1915, vlagalka cev. Pri posluževanju stroja je hotela uravnati papir, pri tem si je poškodovala palec leve roke.

T. H.

Novosprejeti v prvem tromesečju 1963

3. 1. 1963	Koren Valentin	dvorišče
3. 1. 1963	Malis Karel	remont
4. 1. 1963	Rupnik Dušan	remont
1. 2. 1963	Krivec Anton	dvorišče
4. 2. 1963	Kastelic Olga	sukalnica
4. 2. 1963	Štempihar Ljudmila	sukalnica
4. 2. 1963	Dragar Francka	sukalnica
4. 2. 1963	Rebol Terezija	sukalnica
4. 2. 1963	Zupančič Zofija	sukalnica
11. 2. 1963	Vidic Silva	sukalnica
15. 2. 1963	Malis Janez	remont
18. 2. 1963	Zevnik Marija	sukalnica
18. 2. 1963	Podjed Venceslava	sukalnica
18. 2. 1963	Štros Frančiška	sukalnica
18. 2. 1963	Brlogar Marija	sukalnica
18. 2. 1963	Vizlar Jože	elektrodelavnica
11. 3. 1963	Omerzu Anica	predilnica I/1
11. 3. 1963	Sernel Valentina	predilnica II/1
11. 3. 1963	Bregar Kati	predilnica II/1
11. 3. 1963	Rovanšek Darinka	predilnica II/1
11. 3. 1963	Skubic Janez	čistilnica odpadkov
13. 3. 1963	Kvas Marija	predilnica II/1
14. 3. 1963	Peskar Ida	predpredilnica/1
19. 3. 1963	Koci Vincenc	mikalniki

Odjavljeni v I. tromesečju 1963

5. 1. 1963	Zupančič Pavel	mikalniki
26. 1. 1963	Novak Ljudmila	predilnica I/3
31. 1. 1963	Muljavec Ema	sukalnica
31. 1. 1963	Domadenik Jera	sukalnica
18. 2. 1963	Zupan Alojz	delavnice
4. 3. 1963	Jeriha Stanka	predilnica I/1
21. 3. 1963	Pavliha Tone	komerciala
22. 3. 1963	Koprivnikar ing. Pavel	— tehnični sektor
25. 3. 1963	Soldat Franjo	čistilnica odpadkov
22. 3. 1963	Zupančič Franc	mikalniki

Novosprejeti v II. tromesečju 1963

8. 4. 1963	Čamer Vera	stročnarna
10. 4. 1963	Fink Ivana	predilnica I/1
18. 4. 1963	Stamatovski Hilda	sukalnica
18. 4. 1963	Rojšek Magdalena	sukalnica
18. 4. 1963	Kremžar Majda	sukalnica
18. 4. 1963	Cizerle Cirila	predpredilnica
18. 4. 1963	Urbas Danica	predpredilnica
18. 4. 1963	Strmljan Angela	predpredilnica
20. 4. 1963	Kralj Francika	predpredilnica
22. 4. 1963	Trčon Jožefa	predilnica III
22. 4. 1963	Rajnar Frančiška	predilnica III
22. 4. 1963	Čož Frančiška	predilnica III
22. 4. 1963	Garantini Viktor	mikalniki
23. 4. 1963	Golob Hilda	predpredilnica
9. 5. 1963	Kastelic Borka	sukalnica
9. 5. 1963	Krhlikar Matilda	sukalnica
9. 5. 1963	Janežič Marija	sukalnica
9. 5. 1963	Janežič Ljudmila	sukalnica
9. 5. 1963	Sirk Frančiška	sukalnica
9. 5. 1963	Kranjec Erika	sukalnica
11. 5. 1963	Zupan Frančiška	predilnica III
11. 5. 1963	Kralj Berta	predilnica III
11. 5. 1963	Pivk Marija	predilnica III
11. 5. 1963	Repovž Alojzija	predilnica III
13. 5. 1963	Krhlikar Albina	predilnica III
13. 5. 1963	Potisek Anica	predilnica III
13. 5. 1963	Anžur Štefka	predilnica III
13. 5. 1963	Poglavjen Marija	predilnica III
13. 5. 1963	Repovž Ida	predilnica III
13. 5. 1963	Tomc Štefka	predilnica III
13. 5. 1963	Dolanc Frančiška	predilnica III
13. 5. 1963	Povše Ana	predilnica III
13. 5. 1963	Zagorc Vida	predilnica III
13. 5. 1963	Sluga Milena	predilnica I/2
1. 6. 1963	Planinšek Sonja	Izvenindustrijski obrati

6. 6. 1963	Obreza Miroslav	mikalniki
7. 6. 1963	Cirar Matija	mikalniki
8. 6. 1963	Babšek Angela	stročnarna
20. 6. 1963	Lajevec Ivana	predilnica II/2
24. 6. 1963	Cirar Avgust	zidarska skupina
24. 6. 1963	Firm Stanislav	mikalniki
24. 6. 1963	Pintar Marjeta	predpredilnica
24. 6. 1963	Arbeiter Emilija	predpredilnica
24. 6. 1963	Omahna Marija	predilnica III
24. 6. 1963	Brodar Marija	predpredilnica
24. 6. 1963	Vodenik Regina	predpredilnica
24. 6. 1963	Oblak Marija	predpredilnica
24. 6. 1963	Dobravec Albina	sukalnica

Odjavljeni v II. tromesečju 1963

9. 4. 1963	Ocepek Marija	sukalnica
30. 4. 1963	Zevnik Ana	predilnica I/2
27. 5. 1963	Čamer Vera	stročnarna

Stanovanjski blok Megrad na Ponoviški c. v Litiji, ki ga gradi Gradbeno podjetje Litija, investitor pa je Sklad za zidanje stanovanjskih hiš pri občini Litija na račun Predilnice Litija. V njem bodo 4 dvosobna stanovanja (s površino 66,10 m²), 4 enosobna stanovanja (s površino 44,33 m²), 8 večjih garsonjer (s površino 22,44 m²) in 4 manjše garsonjere (s površino 17,93 m²). Gradnja se je pričela septembra meseca 1. 1962 in bo po pogodbi blok vseljiv s 1. avgustom 1963. Stanovanja je stanovanjska komisija Predilnice Litija že razdelila prosilcem, ki plačujejo prispevek za zagotovitev stanovanjske pravice do vselitve. Plačani zneski se bodo obračunali pri najemni. Prispevek se plačuje samo za dvosobna in enosobna stanovanja, medtem ko se za garsonjere ne plačuje. Gradnja bloka bo stala s komunalnim prispevkom in režijsko skladu ca. 73 000 000 din. Od tega zneska je bilo dolžno naše podjetje po pogodbi plačati takoj 20 %, 20 % pa bo plačalo po zaključku gradbenih del, ostalo razliko do celotne vrednosti pa je dolžno odplačevati v letnih anuitetah po opravljeni kolavdaciji.

Približno v istem času, tj. avgusta meseca letošnjega leta pa bo izročenih v last Predilnici Litiji 6 stanovanj v novozgrajenem stolpiču na desnem bregu Save. Od tega bodo 3 trosobna in 3 dvosobna stanovanja. Investitor in izvajalec del sta ista kot pri bloku na Ponoviški cesti. Ob tem stolpiču pa se je pričela gradnja 20-stanovanjskega stolpiča prav tako za Predilnico Litija, ki bo predvidoma končan avgusta 1964. Prav tako plačujejo prosilci za ta stanovanja mesečne deleže po 6000 oz. 8000 din za zagotovitev stanovanjske pravice.

A. A.

Naši upokojenci

Zupan Alojz, roj. 23. 4. 1906, Nomen, Bled, stanujoč Frtica 4, Litija. Skupne delovne dobe je imel nad 36 let, v Predilnici Litija pa je delal kot strojni ključavničar nad 17 let. Upokojen je bil 18. 2. 1963.

Jeriha Stanka, roj. 26. 2. 1914 v Litiji, stan. Cesta Zas. bat. Izhaja iz delavske družine. Oče je bil zaposlen v tovarni, prav tako tudi brat in setra.

Kot štirinajstletno dekle se je zaposlila v Predilnici Litija in ostala v podjetju do upokojitve. Ob nastopu službe je bila nekaj časa kot pomagalka, nato pa predica do upokojitve.

Kot dolgoletna predica je svoje delo v redu opravljala, skrbela za čistočo strojev, gledala na kvaliteto izdelkov, skratka bila je disciplinirana delavka.

Zaradi bolezni je bila dne 4. 3. 1963 invalidsko upokojena z nad 33 let delovne dobe v našem podjetju.

Ocepek Marija, roj. 11. 4. 1919 v Rovišah, stan. Ljubljanska c. 8. Skupne delovne dobe je imela nad 23 let, v Predilnici Litija pa je delala v sukalnici kot sukalka nad 17 let. Zaradi bolezni je bila dne 9. 4. 1963 invalidsko upokojena.

Imenovana je sodelovala v NOV od 17. 6. 1942. Zaradi prizadevnosti pri delu v podjetju je bila leta 1958 odlikovana z Medaljo dela.

Naša upokojenca — Zupan Alojz in Jeriha Stanka

Od upokojencev so se poslovili predstavniki podjetja in jim ob tej priliki zaželeli še mnogo zdravih let, ter jim izročili denarne nagrade, ki pripadajo po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov ob upokojitvi.

Poročilo komisije za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij za I. polletje 1963

V I. polletju je imela komisija 10 sej, na katerih je glede na dane potrebe posameznih delovnih skupnosti sprejemala novo delovno silo.

Stanje delovne sile 31. 12. 1962 670

Sprejeti v I. polletju 1963	M	Z
— uslužbencev		1
— delavcev	13	58
		72

Odšlo iz podjetja v I. polletju

— uslužbencev	2	
— delavcev	4	7
		13

Stanje delovne sile 31. 6. 1963 729
(od tega 1 vajenec)

Sprejeti delavci	M	Z
— računovodstvo (IO-obrati)		1
— čistilnica odpadkov	1	
— predpredilnica		11
— mikalnica	5	
— predilnica I		3
— predilnica II		5
— predilnica III		17
— stročnarna		2
— transport	2	
— remont	3	
— sukalnica		20
— elektrodelaonica	1	
— zidarji	1	

Po mesecih sprejeti

januar	3
februar	13
marec	8
april	14
maj	20
junij	14

Pregled delavcev, ki so odšli iz podjetja, po posameznih oddelkih

	M	Z
uslužbencev	2	
iz mikalnice	2	
iz predilnice I		3
iz sukalnice		3
iz delavnice	1	
iz čistilnice odpadkov	1	
iz stročnarne		1

Vzroki prenehanja delovnih razmerij

— k vojakom	3
— odpoved delavca	2
— sporazumno prenehanja	1
— umrla	2
— upokojena	2
— invalidsko upokojeni	3
	13

Finančno in materialno poslovanje »Tovarniškega obveščevalca« v letu 1962

Preteklo leto smo izdali 9 številčk našega glasila v skupni nakladi 4628 izvodov, ali vsako številčko povprečno v 770 izvodih.

Dohodkov v zvezi z izdajanjem glasila nimamo, ker prejemajo list vsi člani kolektiva brezplačno. Tudi organi, katerim smo po predpisih dolžni dostavljati obvezni izvod, prejemajo glasilo brezplačno.

Izdatki za »Tovarniški obveščevalec« pa so bili v letu 1962 sledeči:

Stroški tiskanja	643 112 din
Avtorski honorar (s prispevki)	55 088 din
Izdatki skupno	698 200 din

Uredniški odbor